PLAN DZIAŁANIA
KT 181
ds. Gospodarki Leśnej

Spis treści

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT 1
2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT 2
3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT 3
4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT 3
5. CZŁONKOSTWO W OT 4
6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI 4
7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC 5
8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT 5
9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH OT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE 5

1. OPIS DZIAŁALNOŚCI OT

Komitet Techniczny 181 ds. Gospodarki Leśnej został powołany przez Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego 30 czerwca 1994 r.

Komitet Techniczny 181 zajmuje się zagadnieniami takimi jak:
metody badań, terminologia w zakresie surowca drzewnego i łowiectwa, klasyfikacja i wymagania dla drewna okrągłego i leśnych surowców niedrzewnych oraz materiałów do rozmnażania.
Działalność na polu normalizacji krajowej, europejskiej czy międzynarodowej w zakresie gospodarki leśnej jest podstawą rozwiązywania problemów związanych z produkcją surowca drzewnego. Stosowanie znormalizowanych metod i procedur sprzyja wymianie informacji (przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka ich powtarzania) oraz ułatwia precyzowanie wymagań handlowych.
Rynek związany z produkcją drewna dotyczy przede wszystkim Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych.

Priorytety pracy KT 181 obejmują m.in. utrzymywanie stałego kontaktu i współpracy z europejską organizacją normalizacyjną: CEN/TC 175 Round and sawn timber, w szczególności CEN/TC 175/ WG 4 Round timber oraz międzynarodowymi organizacjami normalizacyjnymi; ISO/TC 218 Timber; ISO/TC 287 Sustainable processes for wood and wood-based products.

Współpraca z tymi organizacjami polega na śledzeniu postępu prac normalizacyjnych, głosowaniu nad nowymi i nowelizowanymi projektami. Zaleca się, aby normy o szczególnym znaczeniu dla branży były możliwe szybko przygotowywane w polskiej wersji językowej.

2. ŚRODOWISKO BIZNESOWE OT

Działalność gospodarcza objęta zakresem prac KT nr 181 dotyczy przede wszystkim rynku drzewnego.

Produkcja surowca drzewnego zdominowana jest przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Działalność PGLP uwarunkowana jest ustawą o lasach. Ustawa określa priorytety i kierunki, w jakich ma podążać rozwój prowadzonej gospodarki. Trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem w szczególności następujących celów:

1) zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą;

2) ochrony lasów, zwłaszcza lasów i ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na:

a) zachowanie różnorodności przyrodniczej,

b) zachowanie leśnych zasobów genetycznych,

c) walory krajobrazowe,

d) potrzeby nauki;

3) ochrony gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym;

4) ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, w szczególności na obszarach wododziałów i na obszarach zasilania zbiorników wód podziemnych;

5) produkcji, na zasadzie racjonalnej gospodarki, drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu.

Gospodarka leśna ważna jest dla wielu stron. Interesuje się nią przemysł, rząd; jest niezwykle istotna dla co raz liczniejszych organizacji ekologicznych. Oprócz produkcji drewna, zatrudnienia dla wielu osób lasy pośrednio wpływają na nasze zdrowie. W Polsce Lasy Państwowe są otwarte dla społeczeństwa – można z nich korzystać w celach rekreacyjnych jak również użytkować np. poprzez zbiór owoców runa leśnego, łowiectwo.

Powierzchnia lasów w Polsce wynosi 9294,9 tys. ha, co odpowiada lesistości 29,6%. Wskaźnik ten stale rośnie i rok do roku był większy o 20,1 tys. ha.
Powierzchnia lasów zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe stanowi 7155,2 tys. ha. Według standardu przyjętego dla ocen międzynarodowych, uwzględniającego grunty związane z gospodarką leśną, powierzchnia lasów Polski na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 9495,7 tys. ha.

Powierzchnia lasów na jednego mieszkańca stale wzrasta i wynosi 0,247 ha.

3897,4 tys. ha lasów czyli 41,9% powierzchni lasów w kraju z czego 97,6% to lasy w zarządzie Lasów Państwowych (3803,6 tys. ha) posiada status lasów ochronnych, tj. pełniących funkcje pozaprodukcyjne.

Część obszarów leśnych obejmuje tereny objęte prawną ochroną. Grunty leśne w 18 Parkach Narodowych stanowią powierzchnię 198,0 tys. ha, co jest równe 62,8% ogólnej powierzchni parków.

Pozyskanie drewna w 2023 r. wynosiło 41662,2 tys. m3, z czego grubizna stanowiła 39846,0 tys. m3 (spadek o 6,7% względem 2022 r.) natomiast drewno małowymiarowe 1816,2 tys. m3 (spadek o 6,6% względem 2022 r.). Wskaźnik pozyskania drewna (grubizny) na 1 mieszkańca wyniósł 1,06 m3, a w przeliczeniu na 1 ha powierzchni lasu osiągnął poziom 4,30 m3.

Sprzedaż drewna jest ściśle powiązana z Polskimi Normami. Normy określają klasy drewna, które są odpowiednio wyceniane.

Drewno nie jest jedynym dobrem gospodarki leśnej. W roku 2023 skupiono 11,3 tys. t zwierzyny łownej (roczny wzrost o 10,5%) jak również skupiono 3,9 tys. t owoców leśnych (roczny wzrost o 10,6%) oraz 2,8 tys. t grzybów leśnych (roczny spadek o 19,2%).

3. ASPEKTY DOTYCZĄCE OCHRONY ŚRODOWISKA W PRACACH OT

Lasy spełniają w sposób naturalny lub w wyniku działań człowieka różnorodne funkcje, które kwalifikuje się następująco:
- funkcje ekologiczne (ochronne), wyrażające się m.in. korzystnym wpływem lasów na kształtowanie klimatu globalnego i lokalnego, regulację obiegu wody w przyrodzie, przeciwdziałanie powodziom, lawinom i osuwiskom, ochronę gleb przed erozją i krajobrazu przed stepowieniem;
- funkcje społeczne, które m.in. kształtują korzystne warunki zdrowotne i rekreacyjne dla społeczeństwa i wzbogacają rynek pracy.
- funkcje produkcyjne (gospodarcze), polegające głownie na zdolności do odnawialnej produkcji biomasy, w tym przede wszystkim drewna i użytków ubocznych.

4. OCZEKIWANE KORZYŚCI Z REALIZACJI PRAC OT

Produktem otrzymywanym w leśnictwie jest przede wszystkim drewno. Normy z zakresu gospodarki leśnej w dużej mierze służą do określania jakości drewna jak też materiału szkółkarskiego.

Normy służą jako wartościowe narzędzie dla wszystkich zaangażowanych stron (leśników, przemysłu meblarskiego i budowlanego, osób zajmujących się obrotem tego typu wyrobami) do zaprezentowania zgodności tych produktów, które znajdują się na rynku, z odpowiednimi wymaganiami.

Dzięki dalszym pracom nad normami z zakresu tematycznego KT 181, będzie można odnieść korzyści w handlu i obrocie surowcami drzewnymi.

5. CZŁONKOSTWO W OT

Zgodnie z aktualnym Zarządzeniem Prezesa PKN w sprawie Organów Technicznych powoływanych przez Prezesa PKN, podstawy ich powoływania oraz zasad powoływania członków i osób funkcyjnych w tych organach, każdy podmiot krajowy zainteresowany daną tematyką ma prawo zgłosić chęć uczestnictwa w OT i po spełnieniu wymogów proceduralnych (procedura Z2-P3 w powiązaniu z Z2-P1) stać się członkiem OT. Każdy członek OT realizuje zadania poprzez swoich reprezentantów.

Członkostwo w OT:

- otwiera możliwość wpływania na treść tworzonych norm na poziomach międzynarodowym, europejskim i krajowym;
- zapewnia dostęp do treści projektów Norm Międzynarodowych, Europejskich, krajowych w zakresie tematycznym OT;
- daje możliwość kształtowania programu prac normalizacyjnych, co pozwala właściwie planować inwestycje i w konsekwencji zyskać przewagę nad konkurencją;
- ułatwia kontakty biznesowe.

Aktualny skład OT i kontakt do Przewodniczącego OT, Sekretarza OT, właściwego Sektora WPN jest podany na stronie www.pkn.pl, w *Wykazie OT*.

6. CELE OT I STRATEGIA ICH REALIZACJI

Celem KT 181 jest opiniowanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych, wprowadzających ujednolicone wymagania dotyczące surowca drzewnego.

Terminowa (zgodna z przyjętymi harmonogramami) realizacja wszystkich prac ujętych w Programie prac normalizacyjnych KT 181.

W celu osiągnięcia powyższych celów KT 181 przyjęło następującą strategię:

- weryfikacja lub wycofanie norm, które są w bieżącym programie prac KT 181 wg okresowych przeglądów,
- poszukiwanie sponsorów do realizacji prac normalizacyjnych, jeśli zajdzie taka potrzeba,
- poszukiwanie wykonawców prac normalizacyjnych, jeśli zajdzie taka potrzeba,
- określenie niezbędnej współpracy z innymi KT/KZ,
- aktywny udział w procesie powstawania Norm Europejskich.

7. WPROWADZANIE NOWYCH TN DO PROGRAMU PRAC

Każdy zainteresowany ma możliwość zgłaszania tematów normalizacyjnych (TN) z zakresu działania OT wypełniając Karty nowego tematu (KNT) lub Karty propozycji tematu normalizacyjnego (KPT).

Każdy zgłoszony TN, po akceptacji OT, jest wprowadzany do programu prac OT. OT decyduje o kontynuacji lub zaniechaniu tematu normalizacyjnego.

W programie prac prezentowane są wszystkie TN będące aktualnie w opracowaniu.

Program prac OT znajduje się na stronie www.pkn.pl , w *Wykazie OT,* po wybraniu numeru właściwego OT.

8. CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA REALIZACJĘ PROGRAMU PRAC OT

Na realizację programu prac KT mogą mieć wpływ następujące czynniki:

- nowe inicjatywy zainteresowanego środowiska;
- zmiany legislacyjne np. prowadzące do opracowywania polskich wersji językowych norm;
- brak środków finansowych na opracowanie danej PN (np. w przypadku ograniczeń budżetowych).

9. PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ, TEMATÓW NORMALIZACYJNYCH, DLA KTÓRYCH OT PRZEWIDUJE POZYSKANIE ZAMAWIAJĄCYCH W RAMACH PRAC NA ZAMÓWIENIE

Nie przewiduje się.